

РЕШЕНИЕ

№ 11664

гр. София, 25.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в
публично заседание на 03.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **501** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във вр. с чл. 1 от ЗОДОВ.

Предявени са обективно, кумулативно съединени искове по чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) и при условията на евентуалност по чл. 2в, ал. 1, т. 1 от ЗОДОВ.

Делото е образувано по искова молба от „Диана Хънт“ ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], п. к. 1618, район „В.“, [улица], ет. 7, ап. 73А, представлявано заедно от управителите Т. Н. П. и Г. Н. В., чрез пълномощника Адвокатско дружество „Г., Т. и Ко.“, преупълномощило процесуалните представители адв. Д. П., член на АК – Б. и адв. Я. Н., член на САК, срещу Комисия за енергийно и водно регулиране, БУЛСТАТ:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „О.“, [улица] – 10, представлявано от П. Младеновски в качеството му на председател.

Искът е с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, във вр. с чл. 203 АПК. Ц. на иска: 217 057. 19 лева, от които главници в общ размер на 199 449. 58 лева и законни лихви в общ размер на 17 607. 61 лева.

Иска се от съда да осъди КЕВР да заплати на „Диана Хънт“ ООД, ЕИК[ЕИК], посочените в исковата молба парични обезщетения, причинени от бездействие на административния орган да издаде административен акт, независимо от вмененото му по закон задължение да стори това.

Бездействието на КЕВР се изразява в следното: съгласно разпоредбата на чл. 21, ал. 1, т. 8б от Закона за енергетиката КЕВР определя ежегодно в срок до 30 юни премии за електрическа енергия от ВИ, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW. Съгласно разпоредбата на § 68, ал. 3 от Преходните и заключителните разпоредби на

ЗИД 3Е (обн. – ДВ, бр. 9 от 2021 г.) КЕВР определя на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) премии, като разлика между определената до влизането в сила на този закон преференциална цена, съответно актуализираната преференциална цена на обекта, и определената за този период прогнозна пазарна цена за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници в зависимост от първичния енергиен източник.

Ищецът „Диана Хънт“ ООД притежава фотоволтаична електрическа централа с инсталирана мощност от 4. 736 М., разположена в поземлен имот 153054, местност: „Х. ливади“, землището на [населено място], [община], област П. (Ф. „Д. Х.“). Централата е въведена в експлоатация с Разрешение за ползване № ДК – 07 – Пз – 32 / 10.05.2012 г., издадено от Началник РО „Н.“ – П. при РДНСК ЮЦР – П..

Размерът на премията по договор се определя като разлика между определената до влизането в сила на ПЗР към ЗИД на 3Е преференциална цена (в случая 485. 60 лева / МВтч.) и определената прогнозна пазарна цена за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници в зависимост от първичния енергиен източник (в случая – слънчева енергия).

За произведеното и продадено количество ищецът вече е извършил всички необходими за производството разходи (преки и непреки). Разликата между реализираните от ищеца приходи от премии, изплатени от ФСЕС и приходите, които би получил ищецът, ако КЕВР беше изпълнил законовото си задължение да измени определените премии, представлява чиста пропусната полза за дружеството. Дружеството – ищец, без да извършва допълнителни разходи, би увеличило патриномиума си със следните суми, които представляват обезщетение за причинени от бездействието на КЕВР вреди, предявени като отделни искове при условията на обективно кумулативно съединяване с настоящата искова молба:

Пропуснати ползи в размер на 24 813. 17 лева, формирани като произведение на произведеното и продаденото от ищеца количество електрическа енергия по разликата между премията от 235. 33 лева / МВтч., без ДДС и премията, която е следвало, а не е определена от КЕВР в размер на 301. 90 лева / МВтч. за периода 01.01.2024 г. – 31.01.2024 г.

По този начин в исковата молба са формирани още 5 отделни искания: 26 994. 80 лева; 30 585. 59 лева; 36 915. 20 лева; 34 921. 69 лева; 45 219. 14 лева. По направени изчисления в исковата молба ищецът е пропуснал да реализира ползи в размер общо на 199 449. 58 лева. Формирана е и претенция за лихви в общ размер на 17 607. 61 лева.

Посочено е, че между бездействието на КЕВР да измени определената премия от една страна и пропуснатите ползи за ищеца от друга страна е налице пряка причинно – следствена връзка.

От ищеца е предявен и евентуален иск на основание чл. 2в, ал. 1, т. 1, във вр. с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Посочена е като нарушена разпоредбата на чл. 4, параграф 3 от Директива (ЕС) 2018 / 2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници. Схемите за подпомагане на ВЕИ трябва да бъдат конструирани така, че да стимулират максималното интегриране на електрическата енергия от възобновяеми източници в енергийния пазар. Подпомагането трябва да се предостави под формата на премии. КЕВР обаче не е осигурила корекция на премиите в отговор на изменените пазарни условия. Това е пряко нарушение на чл. 4, параграф 3 от Директивата и води до пропуснати ползи за производителите на ВЕИ, включително за ищеца „Диана хънт“ ООД.

Неправомерното бездействие, от което се претендират имуществени вреди (пропуснати ползи), е конкретизирано като неизпълнение на задължение, произтичащо пряко от закона, а именно КЕВР да измени размера на премиите, считано от 01.01.2024 г. Твърди се, че в резултат на това бездействие „Диана хънт“ ООД не е получило по-висока по размер премия за произведената и продадена електрическа енергия на Българската независима енергийна борса (БНЕБ). Ищецът

сочи, че за произведеното количество електрическа енергия за периода от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г., вече е получил от ФСЕС премии по договора за премии. От друга страна, за произведеното и продадено количество ищецът вече е извършил всички необходими за производството разходи (преки и непреки). Разликата между реализираните от ищеца приходи от премии, изплатени от ФСЕС и приходите, които би получил, ако КЕВР беше изпълнила законното си задължение да измени определените премии, представлява според него чиста пропусната полза за дружеството. Тоест, без да извършва допълнителни разходи, дружеството би увеличило патримониума си със сумите от по-високата премия за произведената и продадена на Българската независима енергийна борса електрическа енергия, която КЕВР незаконосъобразно не е определила.

Твърди се, че за процесния период от 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г., ФТЕЦ „Д. хънт“ не е достигнала нетно специфично производство на електрическа енергия, т. е. премия се дължи в увеличения претендиран размер под формата на обезщетение за вреди/пропуснати ползи от бездействие на административния орган.

При условията на евентуалност, ищецът „Диана хънт“ ООД предявява претенция за обезщетение на имуществени вреди и на основание чл. 2в, ал. 1, т. 1, вр. чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, обоснована с нарушение на чл. 4, § 3, чл. 6, § 1 и § 2 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници, както и с твърдения за нарушение на основни принципи на правото на ЕС – на правна сигурност и на оправданите правни очаквания. Ищецът счита, че са налице основанията за ангажиране на отговорността на държавата за съществено нарушаване на правото на ЕС. Евентуалните искове по чл. 2в, ал. 1, т. 1, вр. чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са в размерите, посочени в молба за изменение на исковите по чл. 214 от ГПК от 03.02.2026 г.

В хода на съдебното производство, на основание чл. 214, ал. 1 от ГПК, е допуснато изменение на размера на предявените от ищеца „Дина Хънт“ ООД, срещу ответника КЕВР, обективно съединени искове по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, във вр. с чл. 203 от АПК, при евентуалност чл. 2в, ал. 1 от ЗОДОВ. Съгласно разпоредбата на чл. 214, ал. 1 от ГПК, вр. чл. 144 от АПК, до приключване на съдебното дирене в първата инстанция ищецът може да измени размера на предявения иск. При съобразяване с тази правна рамка е допуснато увеличение на размера на заявените обективно кумулативно съединени искове в размер от 110 979. 58 евро до размера на 121 155. 55 евро, от които главница в общ размер на 112 696. 77 евро (посочени в допълнителната съдебно-икономическа експертиза на с. 5, таблица № 2.2. – 220 415. 72 лева) и 8458. 78 евро законни лихви.

Ответникът - Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР) оспорва допустимостта и основателността на исковите в писмен отговор от дата 06.06.2025 г. и писмена защита от 06.02.2026 г., чрез юрк. Р.. Оспорват се елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, вкл. поради това, че произнасянето на КЕВР по реда на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ представлява мълчалив отказ за постановяване на административен акт, който не е оспорен от ищеца. Оспорва се допустимостта и основателността на исковата претенция по чл. 2в, ал. 1, т. 1 от ЗОДОВ. Ответникът счита, че Директива 2018 / 2001 на ЕП и на Съвета от 11.12.2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници е транспонирана правилно в националното законодателство – чл. 21, ал. 1, т. 8б и чл. 31б от Закона за енергетиката, поради което не може да се твърди неправилно приложение на правото на ЕС, вкл. поради липса на твърдения в исковата молба, че режимът на премии, както и възможността за преизчисляване на техния размер ежегодно и допълнително, не постига целите, заложили в Директивата 2018/2001. Твърди се, че нормите на чл. 4, § 3 и чл. 6, § 1 и § 2 от Директива 2018/2001 не

предоставят права на частноправни субекти и не е налице достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС, от което може да се претендира обезщетение за вреди.

Оспорва се тезата за проявено бездействие на КЕВР при изпълнение на задължението по чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, като в този аспект се сочи, че Комисията е нормативно ограничена да се произнася по наличието или отсъствието на предпоставките за изменение на размера на премиите не по-често от веднъж на 6 месеца, в рамките на регулаторния период от 30.06. до 01.07. на следващата година.

С тези аргументи е оспорен и периодът, за който се претендира обезщетение за вреди. Соци се, че регулаторният / ценовият период за определяне на премиите започва от 01.07. на съответната година и е с продължителност до 30.06. на следващата година, когато Комисията е задължена да приеме ново решение на основание чл. 21, ал. 1, т. 8б от ЗЕ. С позоваване на изменението в чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ (обн. - ДВ, бр. 86 от 2023 г. в сила от 13.10.2023 г.) и приетото решение № Ц-15 от 30.06.2024 г. от КЕВР, с което е определен нов размер на премиите, се твърди, че единствено допустима е претенция за периода от 01.05.2024 г. до 30.06.2024 г. Изложени са подробни възражения и относно ползваната Методика в исковата молба за изчисляване на размера на вредите. Твърди се, че Решението на КЕВР дали да измени приетите за регулаторния/ценови период (едногодишен период с начало 01.07. и край 30.06. на следващата година) е изцяло в оперативната самостоятелност на административния орган и това разбиране не се променя с редакцията на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, в сила от 13.10.2023 г., като за Комисията е налице единствено ограничение на честотата на действие (не по-често от веднъж на 6 месеца в рамките на регулаторния/ ценови период от 30.06. до 01.07 на следващата година), но не и задължение за предприемане на действия след изтичането на определен период. Навежда доводи от диспозитивния характер на разпоредбата на чл. 6, пар. 2 от Директива (ЕС) 2018/2001, на която чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ противоречи, в случай че се приеме, че последната е императивна. Извежда извод, че преценката за това дали е налице съществено изменение е оставена на оперативната самостоятелност на регулатора, доколкото за целта е необходимо да се направи анализ на данни за постигнатите цени на базов товар на пазар „Ден напред“ за изминал период и прогнозни цени на базов товар. Твърди, че дейността на различните участници на пазарите на електрическа енергия е взаимосвързана и ценовата регулация винаги се отразява на всички нива на веригата производство - търговия на едро - доставка на електрическа енергия на крайни клиенти, вкл. чрез правомощието при изменение на премиите, КЕВР да измени и цените за задължения към обществото, които се заплащат от крайните потребители, както и утвърдените цени на други енергийни предприятия (чл. 40, ал. 3 и 4 от Наредба № 1). С аргумент от разпоредбата чл. 6 от АПК сочи, че основна цел на КЕВР е да осигури баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите по цялата верига от производството, през преноса, разпределението до крайните клиенти на електрическа енергия, а не да се облагодетелства определена категория енергийни предприятия (чл. 23, т. 4 от ЗЕ), поради което не е налице бездействие за произнасяне по чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ.

В писмените бележки на ответника се посочва, че не е осъществен фактическият състав за изменение на премиите съгласно разпоредбата на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ. Не е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за съответния период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от регулаторния / ценовия период. Посочва се заключението на вещото лице П., в което в задача 5.3., въпрос 1 е прието следното: отклонението от определената от КЕВР прогнозна преференциална цена за базов товар от 01.07.2023 г. спрямо постигнатата цена на пазар „Ден напред“ на Българска независима енергийна борса до м. 11.2023 г. и прогнозната цена за оставащия срок от периода – първо полугодие на

2024 г. е 14. 6 %. Подобно отклонение правилно не се определя за съществено доколкото не превишава 15 % съгласно изискването на параграф 16а от ДР на НРЦЕЕ. Преценката за изменение на премиите трябва да е съобразена с подхода, използван от КЕВР в подобни случаи, тъй като административният орган е този, който има изключителна компетентност по въпроса. С аргумент от влизане в сила на разпоредбата на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ на 13.10.2023 г. сочи, че първата възможна промяна в премиите е можело да бъде направена едва на 13.04.2024 г., което има пряко отражение върху периода, за който могат да се претендират вреди, т. е. от 01.05.2024 г. до 30.06.2024 г. Същевременно, на 30.06.2024 г. Комисията е приела Решение № Ц-15 от 30.06.2024 г., с което е определила нови премии, който административен акт има същият ефект, както решението за изменение на премиите.

КЕВР претендира отхвърляне на исковете и присъждане на разноски.

Представителят на СГП изразява становище за неоснователност на предявените искове. Не е доказано противоправно действие или бездействие. Не е доказана причинно-следствената връзка. Административен Съд С. - град, Първо отделение, 45 - ти състав, след като взе предвид наведените от страните доводи, изразеното становище на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Ищецът „Диана Хънт“ ООД, в качеството му на производител на електрическа енергия от слънчева енергия, ЕИК[ЕИК], притежава фотоволтаична електрическа централа с инсталирана мощност 4. 736 М., разположена в Поземлен имот 153054, м. „Х. ливади“, находяща се в землището на [населено място], [община]. Фотоволтаичната централа е въведена в експлоатация с Разрешение за ползване № ДК – 07 – Пз – 32 / 10.05.2012 г., издадено от Началник РО „Национален строителен контрол“ (РОНСК). Произвежданата от дружеството „Диана Хънт“ ООД електрическа енергия се изкупува по преференциална цена, съгласно договор, сключен с „ЕВН България Електроснабдяване“ АД от 27.10.2010 г. за срок от 25 години. С влизане в сила на компенсирането с премии, договорът е прекратен.

Ищецът „Диана Хънт“ ООД има сключен договор за компенсиране с премии № ВЕИ – 88 / 31.10.2018 г. с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ в сила от 01.01.2019 г. до 10.05.2032 г. за процесния енергиен обект с предмет: компенсирането на производителя чрез изплащане от ФСЕС на премия за количеството електрическа енергия. Размерът на премията, дължим в полза на „Диана Хънт“ ООД, за периода от 01.07.2023 г. – 30.06.2024 г., е определената от КЕВР с Решение № Ц – 13 от 30.06.2023 г., в размер на 235. 33 лв. / МВтч. (съобразно т. 2.10 от Решение № Ц – 13 / 30.06.2023 г.).

Количеството електрическа енергия, произведена от Ф. „Д. хънт“ за периода от 01.01.2024 – 30.06.2024 г., е в рамките на нетното специфично производство. Определените премии са платени в полза на „Диана Хънт“ ООД.

Както вече беше посочено, дългосрочен договор за изкупуване на електрическа енергия от Ф. „Д. Х.“ е сключен с "ЕВН Електроснабдяване" АД № 123 от 27.10.2010 г. за срок от 20 (двадесет) години при преференциална цена в размер на 485. 60 лв. / МВтч., определена с Решение № Ц – 18 от 20.06.2011 г. на КЕВР. Посоченият договор за изкупуване е прекратен с влизане в сила на договор за компенсиране с премии, в сила от 31.12.2018 г.

В хода на съдебното производство е назначена и изготвена съдебно-икономическа експертиза. Вещото лице В. Г. П. изследва и дава отговор на въпроса, дали е налице съществено изменение между постигнатата пазарна цена и прогнозната за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар, спрямо определената прогнозна пазарна цена за базов товар с Решение № Ц – 13 от 30.06.2023 г. на КЕВР. Обект на анализ са пропуснати ползи на „Диана Хънт“ ООД, в качеството му на производител на електрическа енергия от слънчева енергия, от разлика в приходите от

премиите, изплащани от ФСЕС, поради неизвършено от КЕВР изменение на прогнозната пазарна цена за базов товар и премиите по групи производители, за периода от 01.01.2024 – 30.06.2024 г. Съгласно заключението на вещото лице отклонението в началото на м. декември 2023 г. е 17. 4 %, т. е. превишава 15 %, и са налице условията за изменение на премиите, изплащани от ФСЕС, за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници.

В края на м. декември 2023 г. отклонението превишава 15 % (то е 27. 7 %) и са налице условията за изменение на премиите, изплащани от ФСЕС, за електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници.

При така изчислената актуализирана прогнозна цена към края на м. декември 2023 г., чрез изчисления от КЕВР групов коефициент се променя премията, както следва: прогнозна цена за базов товар към края на м. декември 2023 г. – 185. 47 лв. / МВтч. Групов коефициент, изчисленият от КЕВР в Решение № Ц – 13 / 30.06.2023 г. Прогнозна пазарна цена за групата на производителите на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия – 181. 05 лева. Премия за електрическа енергия, произведена от слънчева енергия, при преференциална цена 485. 60 лв. / МВтч. – 304. 55 лв. / МВтч.

Според вещото лице, ако се приложи корекция 5 % надолу, както е подходено в Решение № Ц – 13 / 30.06.2023 г., прогнозната пазарна към края на м. декември се изчислява на стойност 181. 01 лв. / МВтч. и отклонението на определената от КЕВР ППЦБТ от 01.07.2023 г. (256. 37 лв. / МВтч.) се увеличава на 29. 4 % и отново е съществено изменение. В този случай, след прилагане на груповия коефициент, се изчислява: Прогнозна пазарна цена за групата на производителите на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия – 176. 60 лв. / МВтч. Премия за електрическа енергия, произведена от слънчева енергия, при преференциална цена 485. 60 лв., а именно – 308. 90 лв. / МВтч.

Изменението на определената от Комисията за енергийно и водно регулиране ППЦБТ от 01.07.2023 г. – 256. 37 лв. / МВтч, спрямо постигнатата цена на пазар „Ден напред“ на БНЕБ и прогнозната цена за оставащия срок от периода – второ тримесечие на 2024 г. е 36. 1 % и е съществено. При тази хипотеза, според вещото лице, се изчисляват от 01.05.2024 г. – Прогнозна пазарна цена за групата на производителите на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия – 159. 99 лв. / МВтч. Премия за електрическа енергия, произведена от слънчева енергия, при преференциална цена 485. 60 лв. / МВтч. – 325. 61 лв. / МВтч.

Според заключението средно за периода 01.07.2023 г. – 31.12.2023 г. постигнатата цена за базов товар „Ден напред“ е 192. 64 лв. / МВтч.

Прогнозната пазарна цена за базов товар за периода 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. е 169. 38 лв. / МВтч.

Премията за електрическа енергия, произведена от слънчева енергия, за периода от 01.01.2024 – 30.06.2024 г., при преференциална цена 485. 60 лв. / МВтч. е 308. 90 лв. / МВтч.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

По силата на чл. 21, ал. 1, т. 8б от Закона за енергетиката КЕВР определя ежегодно, в срок до 30 юни, премии за електрическа енергия от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW. Премиите се изчисляват като разлика между определената преференциална цена, съответно актуализираната преференциална цена на обекта, и определената за този период прогнозна пазарна цена за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници в зависимост от първичния енергиен източник - § 68, ал. 3 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. – ДВ, бр. 9 от 2021 г.) и чл. 22а от НРЦЕЕ.

Съгласно чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ Комисията **изменя** определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия.

В т. 42 от Допълнителните разпоредби на ЗЕ се съдържа легално определение на „Прогнозна пазарна цена по групи производители в зависимост от първичния енергиен източник" - среднопретеглената годишна цена, определена от КЕВР по методика за електрическа енергия, произведена от слънчева енергия, вятърна енергия, водноелектрически централи, с инсталирана мощност до 10 MW, от биомаса, други видове възобновяеми източници и за електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, произведена от природен газ и въглища.

Съгласно чл. 37а от Наредба № 1 от 14 март 2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ), редакция – ДВ, бр. 52 от 2018 г., Комисията определя прогнозна пазарна цена за базов товар за всеки регулаторен/ценови период въз основа на анализ на форуърдните сделки за този период на националната и регионалните борси. Разпоредбата на чл. 37в от НРЦЕЕ предвижда, че прогнозната пазарна цена за всеки ценови период за съответната група по чл. 37б, ал. 2 се определя като произведение от определената цена по чл. 37а и груповия коефициент по чл. 37б.

Съгласно § 34, ал. 1 от ПЗР към ЗИД на ЗЕ, в срок до 31 август 2019 г. производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност от 1 MW до 4 MW на енергийни обекти сключват с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (ФСЕС) договор за компенсиране с премия за произведените от тях количества електрическа енергия до размера на определеното им нетно специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциалната им цена. Договорите за компенсиране с премия влизат в сила не по-късно от 1 октомври 2019 г.

Втората алинея на преходната разпоредбата предвижда, че премията се определя ежегодно от Комисията в срок до 30 юни като *разлика* между определената до влизането в сила на този закон преференциална цена, съответно актуализираната преференциална цена на обекта, и *определената за този период прогнозна пазарна цена за електрическа енергия*, произведена от възобновяеми източници в зависимост от първичния енергиен източник.

В идентичен смисъл е § 28, ал. 2 и ал. 3 от ПЗР към ЗИД на ЗЕ (ДВ, бр. 9/2021 г.), според който в срок до 31 май 2021 г. производителите по ал. 1 сключват с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ договор за компенсиране с премия за произведените от тях количества електрическа енергия до размера на определеното им нетно специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциалната им цена. Премията се определя ежегодно от Комисията в срок до 30 юни като разлика между определената до влизането в сила на този закон преференциална цена, съответно актуализираната преференциална цена на обекта, и *определената за този период прогнозна пазарна цена за електрическа енергия (ЕЕ)*, произведена от възобновяеми източници в зависимост от първичния енергиен източник.

Съгласно пар. 1, т. 16а от ДР на НРЦЕЕ „съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за съответен период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар" е налице, ако това изменение е в размер над 15 на сто.

С Решение № Ц – 13 / 30.06.2024 г. Комисията е определила премии за производителите като разлика между приложимата преференциална цена – в случая 485. 60 лева и прогнозната пазарна цена за съответната група 250. 27 лева / МВтч., изчислена на база определената от КЕВР

прогнозна пазарна цена за базов товар за предстоящия регулаторен период в размер на 256. 37 лв. / МВтч. и коефициента за групата 0. 97619. Определената премия, относима за ищеца, е в размер на 235. 33 лв. / МВтч.

Между страните не е спорно, че за периода 01.07.2023 г. - 30.06.2024 г. определената от КЕВР премия, приложима за процесната ФтЕЦ, е в размер на 235. 33 лв./МВтч, посочена по т. 2.10 от Решение № Ц-13 от 30.06.2023 г.

Между страните не е спорно, че в исковия период не е налице изменение на определената от Комисията с Решение № Ц-13 от 30.06.2023 г. премия в размер на 235. 33 лв./МВтч. Това е извършено по-късно с Решение № Ц-15 от 30.06.2024 г.

Исковите претенции се основават на изменението на разпоредбата на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, в сила от 31.10.2023 г., което, според ищеца, задължава Комисията да изменя определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при определени условия. За сравнение, редакцията на нормата преди това изменение предвижда, че Комисията *има право* при необходимост да измени определените премии.

Според мотивите на Тълкувателно решение № 1 от 26.02.2024 г. по тълк. д. № 1/2022 г., ОСС на ВАС, I и II Колегия, „КЕВР има за свое правомощие определянето на цените на електрическата енергия...и премиите, които участват във формирането на ценообразуващи елементи на други цени. Регулаторът може да провежда няколко паралелни процедури. В други случаи, когато Комисията изменя цена и/или компонента от цена или премия, която води до изменение на утвърдените ценообразуващи елементи на друга цена и/или компонента от цена или премии, Комисията може паралелно да проведе процедура за изменение и на тази цена и/или компонента от цена или премии. При всички положения основният акт за определените от КЕВР цени подлежи на оспорване от страните, засегнати от него. Какво се случва обаче, ако е налице необходимост от *изменение* на цените или премиите в рамките на едно календарно тримесечие във вече фиксирания регулаторен период? В тези случаи на основание чл. 31б, ал. 1 и 2 ЗЕ Комисията може да извърши актуализация. Актовете, одобряващи това изменение (намаление или увеличение в зависимост от пазарната необходимост) според законодателя влизат в сила от деня на издаването им (ал. 4). Това са и решенията за определяне на премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия. В зависимост от конкретното съдържание на тези актове те могат да бъдат квалифицирани като индивидуални или общи“.

В настоящето исково производство не трябва да се обсъждат колебанията в съдебната практика относно вида на тези административни актове като индивидуални или общи, но практиката по обжалването им е показателна за процедурата по приемането им. Така, според Решение № 6252 от 10.06.2025 г. по адм. д. № 10641/2024 г., III отд. на ВАС: „Производители на електрическа енергия от ВЕИ, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW продават енергията на свободни цени при организиран борсов пазар, а не по регулирани цени. По отношение на тях КЕВР определя единствено размера на изплащаната им премия, която представлява компенсация за преустановеното изкупуване по преференциални цени на произведената енергия. При изчисляване размера на премията се отчитат вече определените на разглежданите дружества преференциални цени за предходни периоди и определеното им нетно специфично производство с влезли в сила актове на КЕВР. *Отчитането на прогнозна пазарна цена на електрическата енергия се осъществява не за целите на регулирания пазар, а само с оглед определяне размера на премиите.*

Според особеното мнение в същото решение на ВАС: „Освен че продават произведената ел. енергия на свободния пазар, производителите на ел. енергия от ВЕИ подписват договор за компенсиране с премии с Фонд "Сигурност на електроенергийната система". Премията е разликата между определена с решение на КЕВР преференциална цена, приложима за съответната централа, и определена също от КЕВР прогнозна пазарна цена на ел. енергия за всеки регулаторен период за групата производители, към която се отнася този производител. В крайна сметка, значението на премията за всеки производител е различно, в зависимост от това как е преценил да продава произведената от него ел. енергия. Ако производител сключи договор с фиксирана цена /и към нея се прибави премията/, финансовият резултат ще е различен от крайната цена на производител, който продава по пазарни цени на борсата и получава премията. Поради това, независимо, че размерът на премията е еднакъв за производителите, за някои от тях този размер може да е удовлетворяващ, а за други - да е нисък. От това следва извод, че независимо от еднаквата премия, за всеки производител крайната цена на ел. енергията е различна. Поради това всеки производител има право да прецени правния си интерес от обжалване на акта на КЕВР за определяне на размера на премията. Премията, която получават производителите на ел. енергия от ВЕИ е определена в закона като компонента от цената на ел. енергията. Определеният размер на премията е въпрос на целесъобразност“.

Доколкото материята е регулирана и от съюзни разпоредби, съдът приема, че за пълнота на изложението трябва да отбележи, че съюзното законодателство не съдържа императивни разпоредби относно плащания на премии. Разпоредбата на чл. 2, т. 5 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (Директива (ЕС) 2018/2001) определя променливите или фиксирани плащания на премии като „схема за подпомагане“, прилагана от държава членка или група държави членки, която насърчава използването на енергия от възобновяеми източници. Във визираните от ищеца за нарушени чл. 4, § 3, чл. 6, § 1 и § 2 от Директива (ЕС) 2018/2001 не се съдържат императивни разпоредби, които предоставят на частноправни субекти достатъчно ясни по обем и съдържание права. В чл. 4 на Директивата е предвидено, че с оглед да се постигне или преизпълни целта на Съюза, установена в член 3, параграф 1, и приносът на всяка държава членка за тази цел, определен на национално равнище за разгръщането на енергията от възобновяеми източници, държавите членки *могат* да прилагат схеми за подпомагане.

Съгласно чл. 4 параграф 4 на Директива 2018/2001 държавите членки гарантират, че подпомагането за възобновяема електрическа енергия се предоставя по открит, прозрачен, конкурентен, недискриминационен и разходоефективен начин. Държавите членки *могат* да предвидят освобождаване на малки инсталации и демонстрационни проекти от участие в тръжни процедури. Освен това държавите членки могат да разгледат възможността за създаване на механизми за гарантиране на регионална диверсификация на разгръщането на електрическа енергия от възобновяемите източници, по-специално за осигуряване на разходоефективна системна интеграция.

В чл. 6 (Стабилност на финансовото подпомагане) , параграф 1 и 2 от Директива 2018/2001 е предвидено, че без да се засягат адаптациите, необходими за съобразяване с членове 107 и 108 ДФЕС, държавите членки гарантират, че равнището на подпомагане и съответните условия, свързани с подпомагането, предоставено на проекти за енергия от възобновяеми източници, не се преразглеждат по начин, който да оказва отрицателно въздействие върху предоставените по това подпомагане права и да подкопава икономическата жизнеспособност на подпомаганите проекти. Държавите членки могат да коригират равнището на подпомагане съобразно обективни критерии, стига тези критерии да са установени в първоначалното съставяне на схемата за подпомагане.

Разпоредбата на чл. 4, параграф 3 на Директива 2018/2001 оставя възможността за прилагане на схеми за подпомагане в дискрецията на държавите членки, поради което сочените за нарушени разпоредби на правото на ЕС не създават задължение за тях да прилагат такива схеми и по аргумент за по-силното основание да ги актуализират на шест месеца. Следователно, посочените разпоредби не създават за частноправните субекти право на всеки шест месеца да се актуализира по конкретен ред размерът на изплащаното им подпомагане. Съюзните норми предвиждат подпомагането да се предоставя под формата на пазарна премия, която би могла да бъде, наред с другото, променлива или фиксирана. Схемите за подпомагане следва да гарантират спазването на пазарните принципи, но изборът на инструменти за постигане на тези цели е предоставен на дискрецията на държавите членки. След анализа на съюзната уредба е дължим извод, че за целите на настоящето производство, твърденията на ищеца за бездействие на националния регулатор за изменение на премиите трябва да се разгледат в обхвата и приложното поле на националното законодателство, доколкото европейското не съдържа императивни разпоредби и предоставя в тази материя свобода на преценка на държавите членки.

Съгласно редакцията на разпоредбата на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ (в сила от 13.10.2023 г.) Комисията изменя определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия. Според настоящия състав тази редакция на разпоредбата на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, в сила от 13.10.2023 г., урежда императивно задължение за КЕВР, при наличието на споменатото условие - съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия, да измени определените премии независимо в каква посока е изменението. Езиковото тълкуване на посочената разпоредба води до извод, че при наличие на съществено изменение, КЕВР действа в условията на обвързана компетентност и в случай че не е изменила определените премии в предходните 6 месеца (за регулаторния период), е длъжна да приеме решение за тяхното изменение.

Неоснователни са доводите на ответника, че органът действа в условията на оперативна самостоятелност и решението на КЕВР дали да измени приетите за регулаторния / ценовия период премии е изцяло в полето на неговата оперативна самостоятелност. Този извод се опровергава и от историческото тълкуване на посочената разпоредба, чиято редакция до 13.10.2023 г. е предоставяла дискреция, а именно: "Комисията има право при необходимост да измени определените премии...".

Когато възможното законосъобразно решение е само едно и административният орган не разполага с избор между измежду юридически равностойни варианти, компетентността му е обвързана. В тази хипотеза органът прави не преценка, а проверка дали са налице условията и предпоставките, визирани в хипотезата на правната норма, и действа по нормативно предписания начин. Тук няма съобразяване, а по – скоро констатация – и то относно материалното съществуване (респ. несъществуване) на фактите, чиято правна квалификация (в смисъл: дали при наличието на такива факти трябва да се издаде акт и какво да бъде неговото съдържание) е направена вече от закона.

Относно фактите административният орган не разполага с избор и усмотрение. Той трябва само всестранно и обективно да изясни фактическата обстановка, да установи наличието или липсата на определени факти с правно значение и в зависимост от това – да постъпи по указания от правната норма начин. От гледна точка на настоящия случай това означава следното: КЕВР трябва да установи, дали съществува юридическият факт съществено изменение между

определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия. Ако проверката установи, че този факт съществува обективно, регулаторът (КЕВР) трябва да приложи диспозицията на правната норма, а именно – да измени определените премии, при спазване на нормативното ограничение „но не по-често от веднъж на 6 месеца“.

Налага се извод, че за КЕВР съществува нормативно установено с чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ задължение, при наличие на съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия, да измени определените премии, като не може да прави това по-често от веднъж на 6 месеца. След като с Решение № Ц-13 от 30.06.2023 г. това е сторено за периода от 01.07.2023 г. до 30.06.2024 г., то императивната (след 13.10.2023 г.) разпоредба на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ задължава Регулатора да изпълни регулаторните си функции за проверка наличието на съществено изменение не по-често от 6 месеца, считано от началото на последния регулаторен период от 30.06.2023 г., т. е. към 31 декември 2023 г.

При наличието на задължение за националния Регулатор за действие пряко по силата на закона, не може да се вмени в задължение на засегнатите лица да подадат искане до КЕВР за изменение на премиите по чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ и в зависимост от активността на Комисията, да оспорват мълчалив или изричен отказ като предпоставка по чл. 204, ал. 1 от АПК за настоящето исково производство. Приложима в настоящия случай е разпоредбата на чл. 204, ал. 4 от АПК.

За ищеца не съществува друг ред за защита. Видно от приобщеното по делото за сведение Решение № Ц – 40 от дата 30.12.2025 г. на КЕВР, с последното Комисията не открива производство за изменение на утвърдените за периода 01.07.2025 г. – 30.06.2026 г. премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW...*поради липса на съществено изменение по смисъла на § 1, т. 16а от ДР на Наредба № 1 от 14.03.2017 г.* за регулиране на цените на електрическата енергия между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за периода 01.07.2025 г. – 30.06.2026 г. спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар. Решението е показателно с това, че именно такова действие е била длъжна да извърши КЕВР и по отношение на спорния по настоящото дело период. Необходимостта от експертен анализ и потенциал, който да даде отговор на въпроса, налице ли е съществено изменение по смисъла на § 1, т. 16а от ДР на Наредба № 1 от 14.03.2017 г., е безспорна. Освен това означава, че по този въпрос не може да се формира мълчалив отказ на КЕВР, който евентуално да бъде обект на съдебен контрол. Само в резултат на експертен анализ може да установи наличие на хипотезата на § 1, т. 16а от ДР на Наредба № 1 от 14.03.2017 г. и в зависимост от това установяване да се реши, че се открива производство за изменение на премиите, респ. не се открива такова производство. В последния случай именно би се открила възможност за съдебен контрол за законосъобразност от страна на лице с правен интерес.

Неоснователно е възражението на ответника, че изменението е трябвало да се извърши в 6-месечен период, считано от изменението на нормата през м. октомври 2023 г. Шестмесечният период по чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ трябва да се определи, считано от последно приетото решение за определяне на премии, което в случая е Решение № Ц-13 от 30.06.2023 г. Като пример може да се посочи Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР (приложено към писмения отговор на ответника), с което са изменени определените с Решение № Ц-25/01.07.2021 г. премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW.

Решение № Ц-2/01.01.2022 г. на КЕВР е било предмет на контрол за законосъобразност

(частично) по адм. д. № 1991/2022 г. на АССГ, от което се установява, че със Заповед № 3-Е-319 от 07.12.2021 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група със задача да анализира изменението между определената прогнозна цена за базов товар за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия и ако това изменение е съществено, да извърши анализ по отношение на изменение на определените с Решение Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии за електрическа енергия от възобновяеми източници, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW. За извършения анализ е изготвен Доклад с вх. № Е-Дк-1271 от 08.12.2021 г. С решение по т. 1 от Протокол № 287 от 13.12.2021 г., КЕВР е открила процедура по изменение на премиите, определени в Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. при условията на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, като е приела съкратена процедура и срокове за нейното провеждане.

По идентичен начин е процедирал Регулаторът при приемане на Решение № Ц-1 от 01.01.2025 г., с което на основание чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ е изменено Решение № Ц-15 от 30.06.2024 г., считано от 01.01.2025 г. В него е съобразена постигната към 31.12.2024 г. цена за базов товар на пазара ден напред за периода от 01.07.2024 г. до 31.12.2024 г. и данни за фючърси към 30.12.2024 г. на Европейската електроенергийна борса. Съдът приема, че този подход съответства на минималния период, посочен в чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ.

Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ предполага установяване кумулативното наличие на визираните в разпоредбата предпоставки: незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие на административен орган или неговите длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, настъпване на вреди от тях и причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие или бездействие и вредоносния резултат. Незаконосъобразно бездействие на административен орган или длъжностно лице при или по повод изпълнение на административна дейност по смисъла на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е налице само тогава, когато бездействието е по негово задължение, произтичащо пряко от нормативен акт. С други думи, незаконосъобразно е всяко бездействие, представляващо неизвършване на действия в противоречие с предписано от императивна правна норма задължение. Бездействието е основание за отговорност, когато се изразява в неизпълнение на административни правомощия, възложени по силата на закона. Преценката за наличие на бездействие следва да бъде направена при анализ на нормативно установено задължение или възможност за действие. Задълженията като дължими фактически действия на конкретния административен орган следва да не са абстрактно, а конкретно регламентирани в Конституцията, законови и подзаконовите нормативни актове, за да е възможно да се ограничи кога тяхното неизпълнение влече последиците на чл. 1 от ЗОДОВ. Максималната ширина на приложение на ЗОДОВ позволява да се претендират вреди както от незаконосъобразни фактически, така и от правни действия. Правните действия също могат да се намират в пряка връзка или причинно-следствена верига с вредоносен резултат (Решение № 409/16.01.2025 г. по адм. д. № 6988/2024 на ВАС, III отд.). Под незаконосъобразно бездействие следва да се разбира "дължими по силата на закона фактически действия, включително и действия, за които по смисъла на чл. 21 от АПК, органът постановява индивидуален административен акт, както и фактически действия, които са административна услуга по смисъла на § 1, т. 2, в. "в", "г" и "д" от Закона за администрацията" (в този смисъл Решение № 2914 от 20.03.2025 г. на ВАС по адм. д. № 9719/2024 г., III отд.). Бездействието, за да е годно самостоятелно основание за имуществена отговорност на административния орган, трябва да е бездействие на орган, който е овластен да извърши съответното действие, да е материално незаконосъобразно или да са нарушени поне съществено

административнопроизводствените правила, доколкото ги има, т. е. бездействието е противоправно само когато административният орган е бил длъжен да действа и то по-точно определен начин, т. е. в хипотезата на обвързана компетентност.

Наличието на императивно нормативно установено в разпоредбата на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, в сила от 13.10.2023 г., задължение за действие за КЕВР, при осъществяване на посоченото в нея условие, определя изпълнението на първата предпоставка по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ – бездействие за задължение, произтичащо пряко от закона.

За проверка изпълнението на законовата предпоставка по чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ по делото са приети основна и допълнителна съдебно-икономическа експертизи (СИЕ), които съдят кредитира като компетентно изготвени и неоспорени от страните, независимо от поставените от тях многобройни варианти за различни времеви периоди. По вече изложените съображения, по които приема, че императивната разпоредба на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ налага задължение за действие от страна на КЕВР, а именно – за приемане на решение за изменение на определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, считано от 30.06.2023 г., съдът приема за релевантни и относими изчисленията към края на м. декември 2023 г.

Във връзка с това, съдът кредитира изчисленията относно постигната цена на пазар „Ден напред“ на Българска Независима Енергийна Борса (БНЕБ) към края на м. декември 2023 г. Кредитира се отговор на Задача № 5, таблица 2.1. (л. 304 от делото). В края на м. декември 2023 г. отклонението превишава 15 % (то е 27. 7 %) и са налице условията за изменение на премиите, изплащани от ФСЕС, за електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници.

При така изчислената актуализирана прогнозна цена към края на м. декември 2023 г., чрез изчисления от КЕВР групов коефициент се променя премията, както следва: прогнозна цена за базов товар към края на м. декември 2023 г. – 185. 47 лв. / МВтч. Групов коефициент, изчисленият от КЕВР в Решение № Ц – 13 / 30.06.2023 г. Прогнозна пазарна цена за групата на производителите на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия – 181. 05 лева. Премия за електрическа енергия, произведена от слънчева енергия, при преференциална цена 485. 60 лв. / МВтч. – 304. 55 лв. / МВтч.

Изложеното потвърждава изпълнението на условието по чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, вр. § 1, т. 16а от ДР на НРЦЕЕ, а именно наличие на съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия. Дължим е извод, че като не е приела решение по чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ за изменение на определените премии, считано от 01.01.2024 г., КЕВР е допуснала незаконосъобразно бездействие по смисъла на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Констатираното бездействие е при изпълнение на административна дейност, доколкото КЕВР е държавен орган и изменението на премиите съгласно чл. 31б, ал. 2 ЗЕ е свързано с правомощията на Регулатора по определянето на енергийната политика, регулирането и контрола, съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗЕ.

По делото са представени 6 броя протоколи за отчет на произведената и постъпилата в електроразпределителната мрежа активна електрическа енергия за отчетни периоди от м. 01.2024 до м. 06.2024 г. Протокол № 1 от 16.02.2024 г. за месец 01.2024 г. и общо дължима сума 87 778. 09 лева. Протокол № 02 от 15.03.2024 г. за месец 02.2024 г. и общо дължима сума 95 308. 65 лева. Протокол № 03 от 15.04.2024 г. за месец 03.2024 г. и общо дължима сума 108 251. 80 лева. Протокол № 04 от 15.05.2024 г. за отчетен м. 04.2024 г. и общо дължима сума 130 372. 82 лева. Протокол № 05 от 18.06.2024 г. за отчетен м. 05.2024 г. и общо дължима сума 123 548. 25 лева. Протокол № 06 от 15.07.2024 г. за отчетен месец 06.2024 г. и общо дължима сума 159 789. 07 лева. (л. 259-264 от делото) Общо отчетената произведена електроенергия е в размер на 2 996 088. 00

kWh.

По делото са представени 6 броя Заявления от „Диана Хънт“ ООД към „Фонд Сигурност на Електроенергийната Система“ за гаранция за произход в общ размер на 2996. 00 MWh за период от м. 01.2024 до м. 06.2024 г., както и 6 броя заявления към Фонд „Сигурност на Електроенергийната Система“ за гаранция за произход в общ размер на 2996. 00 MWh с общо получена сума в размер на 705 048. 68 лева за период от м. 01.2024 до м. 06.2024 г.

Имуществените вреди представляват разликата между имуществото на кредитора след засягане на благото и това, което би имал, ако нямаше засягане. В настоящия случай се претендират пропуснати ползи, които се установяват, когато неблагоприятното въздействие е осуетило едно сигурно увеличаване на имуществото на засегнатото лице, т. е. пропуснатата полза е едно неосъществено поради неблагоприятното въздействие сигурно увеличаване на имуществото. Като реално не е получил премиите в размера, в който е следвало да бъдат изменени от КЕВР, считано от 01.01.2024 г., за ищеца е настъпила вреда от бездействието на административния орган, която представлява разликата между изплатените му премии през исковите периоди и тези, които биха били изплатени, ако органът не бе бездействал и бе изпълнил задължението си по чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ да ги измени.

Съдът приема, че между незаконосъобразното бездействие на ответника и вредата, претърпяна за ищеца, е налице пряка причинна връзка. Доколкото премиите се изплащат от ФСЕС, в размера определен от КЕВР, която е натоварена с властнически правомощия по регулиране на дейностите в областта на енергетиката, то между незаконосъобразното бездействие за изменение на премиите и причинените вреди под формата на пропуснати ползи от липсата на актуализация е налице пряка причинна връзка. Между установеното бездействие на ответника и вредата, претърпяна от ищеца, е налице пряка причинна връзка, а не прекъсната и опосредена от сключения между ищеца и ФСЕС договор за компенсиране е премии, тъй като размерът на премиите, определен от КЕВР е задължителен по силата на оправомощаването на ответника от закона да я определя. След като ответникът КЕВР е бездействал, като не е изменил премиите, в нарушение на закона, той трябва да носи и гражданска отговорност за вредите, причинени от действието на тези незаконосъобразни актове.

Относно спорния въпрос за изчисляване на разликата между претендирани от „Диана Хънт“ ООД и реално получени от ФСЕС премии, съдът кредитира изчисленията по Задача № 5, Таблица № 2.1, *без допълнителни корекции*, направени към края на м. декември 2023 г. Това е така, тъй като именно тогава приключва минималният 6-месечен срок по чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ за проверка относно наличието на основание за изменение на премиите, считано от Решение № Ц-13 от 30.06.2024 г.

По месеци: за м. 01.2024 г. количество 373. 00 МВтч, получена премия 235. 33 лв. / МВтч, коригирана премия 304. 55 лв. / МВтч, разлика в премията 69. 22 лв. / МВтч., стойност на разликата в приходите от премията 25 819. 06 лева.

За м. 02.2024 г. количество 405. 00 МВтч, получена премия 235. 33 лв. / МВтч, коригирана премия 304. 55 лв. / МВтч, разлика в премията 69. 22 лв. / МВтч., стойност на разликата в приходите от премията 28 034. 10 лева.

За м. 03.2024 г. количество 460. 00 МВтч, получена премия 235. 33 лв. / МВтч, коригирана премия 304. 55 лв. / МВтч, разлика в премията 69. 22 лв. / МВтч., стойност на разликата в приходите от премията 31 841. 20 лева.

За м. 04.2024 г. количество 554. 00 МВтч, получена премия 235. 33 лв. / МВтч, коригирана премия 304. 55 лв. / МВтч, разлика в премията 69. 22 лв. / МВтч., стойност на разликата в приходите от премията 38 347. 88 лева.

За м. 05.2024 г. количество 525. 00 МВтч, получена премия 235. 33 лв. / МВтч, коригирана премия 304. 55 лв. / МВтч, разлика в премията 69. 22 лв. / МВтч., стойност на разликата в приходите от премията 36 340. 50 лева.

За м. 06.2024 г. количество 679. 00 МВтч, получена премия 235. 33 лв. / МВтч, коригирана премия 304. 55 лв. / МВтч, разлика в премията 69. 22 лв. / МВтч., стойност на разликата в приходите от премията 47 000. 38 лева.

Общата стойност на разликата в приходите от премията е 207 383. 12 лева, или 106 033. 31 евро.

Съдът приема, че за посочените размери е дължимо уважаване на исковите претенции по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, докато в останалата част е дължимо отхвърляне.

Независимо, че при наличието на решение на КЕВР за изменение на премиите по чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ към 31.12.2023 г., считано от 01.01.2024 г., ищецът би получил изменения размер на премията въз основа на договор с ФСЕС, съдът приема, че началният момент на претенцията за лихва за забава не може да се определи по договорното правоотношение. Съгласно чл. 15 от Договор за компенсиране с премии № ВЕИ – 88 / 31.10.2018 г. с Фонд „Сигурност на електроенергийната система” последният изплаща премията до края на месеца, в който към 20 – то число са изпълнени всички условия по точка 6 по-горе. За избягване на съмнение, премия не се изплаща в срока по предходното изречение за количеството електрическа енергия, за което не е изпълнено което и да е от условията по т. 6 или при необходимост от допълнителни проверки по точка 12 за удостоверяване на изпълнението на условията, като в този случай ФСЕС не дължи лихва за забава. Съгласно чл. 16 от този Договор, ако всички условия по т. 6 са били изпълнени от Производителя към 20 – то число на съответния месец, но ФСЕС, поради причини, за които отговаря, не извърши плащането на премията по настоящия договор до края на съответния месец, ФСЕС дължи на производителя обезщетение в размер на законната лихва за забава.

Доколкото се касае за обезщетение от непозволено увреждане, приложимо е разрешението, дадено с т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 год. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., на ОСГК на ВКС, според което изискуемостта на законната лихва върху обезщетението е от момента на преустановяването на незаконните действия или бездействия на административните органи, в случая, считано от 01.07.2024 г., когато от КЕВР е прието решение № Ц-15 от 30.06.2024 г., с което е определен нов размер на премиите.

Относно размера на законната лихва, релевантен е отговорът, свързан с точка 1, Таблица № 2.1 от Допълнителната съдебно-икономическа експертиза. Съгласно отговора на вещото лице, в сила от 01.07.2024 г. е основен лихвен процент в размер на 3. 63 % Законните лихви върху разликата по т. 1, за периода от 01.07.2024 г. до 15.01.2025 г. – датата на подаване на исковата молба, върху пропуснатите приходи на стойност 207 383. 12 лева, са в размер на 15 491. 63 лева.

В евро законната лихва за периода от 01.07.2024 г. до 15.01.2025 г., върху пропуснати приходи на стойност 106 033. 31 евро, са в размер на 7920. 75 евро.

С оглед основателността на главния иск, предявеният в условията на евентуалност иск за присъждане на обезщетението на основание чл. 2в, ал. 1, т. 1 от ЗОДОВ не трябва да се разглежда.

Предвид изхода на спора и своевременното искане, на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, ответникът трябва да заплати на ищеца сторените разноси в производството – за държавна такса в размер на 25. 56 евро и за депозит за икономическа експертиза общо в размер на 1411. 17 евро (2760. 00 лева).

На ответника се дължат, съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ, също разноси, като трябва да бъде определено юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лева, съгласно чл. 24 от Наредбата за правната помощ, в редакцията към датата на подаване на исковата молба. Съгласно чл. 10, ал. 4

(Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г.) от ЗОДОВ съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. С оглед изхода на спора и направеното от процесуалния представител на ответната страна искане за присъждане на разноски, на същата се дължат разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер около средния от 200 лв., определен съгласно чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ. Съгласно посочената разпоредба размерът на юрисконсултското възнаграждение не е обвързано с отхвърлената част от иска, а обратното е важно за адвокатското възнаграждение, ако ответника е бил защитаван от адвокат. Превалутирани съгласно чл. 12 и чл. 13 от ЗВЕРБ те се равняват на 102.26 евро.

По изложените съображения, Административен съд София-град, Първо отделение, 45 - ти състав:

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на „Диана Хънт“ ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], п. к. 1618, район „В.“, [улица], ет. 7, ап. 73А, обезщетение за имуществени вреди, причинени от незаконосъобразно бездействие на КЕВР да изпълни задължението си по чл. 31б, ал. 2 от Закона за енергетиката за периода от 01.01.2024 г. – 30.06.2024 г. в общ размер на 106 033.31 евро и лихви в размер на 7920.75 евро за периода от 01.07.2024 г. до 15.01.2025 г. (от преустановяване на бездействието на 30.06.2024 г. до подаване на исковата молба на 15.01.2025 г.), ведно със законната лихва за забава от датата на подаване на исковата молба на 15.01.2025 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ исковите за разликата до предявените размери.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати „Диана Хънт“ ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], п. к. 1618, район „В.“, [улица], ет. 7, ап. 73А, на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ разноски в размер на 25.56 евро за държавна такса, 1411.17 евро депозит за икономическа експертиза.

ОСЪЖДА „Диана Хънт“ ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], п. к. 1618, район „В.“, [улица], ет. 7, ап. 73А, да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране на основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ юрисконсултско възнаграждение в размер на 102.26 евро.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението.